

Сила духу - не просто слова! Сила духу - це правда жива!

Видається з вересня 2003 року
1 липня 2025 року

СИЛА ДУХУ

Всеукраїнська організація
«СОЮЗ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ УКРАЇНИ»

№ 27 (1026)

Про захист, гідність та справедливість

Днями відбувся Форум «Inclusion for Justice / Інклюзія заради Справедливості» - зустріч тих, хто переконаний: закон має бути щитом для кожної людини.

Під час панельної дискусії ми обговорили низку критично важливих і водночас болючих питань:

— Чому досі відсутній чіткий механізм для поліції, судів і громадян - як діяти у випадках проявів нетерпимості?

— Як змінить ситуацію законопроект №5488, що передбачає відповідальність за дії, вчинені з мотивів нетерпимості?

«Ми маємо працювати над тим, щоб ніхто в цій країні не був позбавлений захисту, гідності й справедливості. Потрібно посилювати голоси тих, хто бореться», - зазначила Ольга Полякова, виконавча директорка громадської організації Gender Stream.

Законопроект №5488

Важливим інструментом у боротьбі з нетерпимістю може стати законопроект

№5488 «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу щодо боротьби з проявами дискримінації», який очікує розгляду у Верховній Раді. Цей документ:

- вводить поняття «нетерпимість» як обтяжливу обставину,
- передбачає кримінальну відповідальність за публічні

заклики та дії, вчинені з мотивів нетерпимості,

— передбачає штрафи або обмеження волі строком до 5 років.

У чому взаємозв'язок між нетерпимістю і дискримінацією?

1. Нетерпимість - це мотив.

Нетерпимість (intolerance) - це внутрішнє упередження або неприязня людей через їхню інакшість:

- зовнішність
- мова
- релігія
- стать
- сексуальна орієнтація
- інвалідність
- переконання тощо

Нетерпимість часто є джерелом дискримінаційних дій.

Продовження на наступній сторінці

Анонс

2 стор.

Турбота про психічне здоров'я в усіх сферах та активізація міжсекторальної співпраці

3 стор.

Як подати онлайн-заяву на послугу денного догляду

5 стор.

Посилення відповідальності за паркування на місцях для людей з інвалідністю

6 стор.

Конституція має працювати для кожного

7 стор.

Важливі зміни відбуваються там, де є послідовність і увага до деталей

— Яким має бути новий механізм реагування на випадки дискримінації або насильства на ґрунті упереджень?

Чому саме зараз це питання є критично важливим?

Тому що в Україні досі немає ефективної системи захисту людей від дискримінації. Постраждала особа змушена самотужки доводити факт неправомірного впливу на її життя. Водночас правничої підтримки на цьому етапі вона також не має. Ось чому зміна ставлення на рівні закону до злочинів, вчинених із мотивів нетерпимості до стану здоров'я, статі, віку, зовнішності, сексуальної орієнтації - це не питання майбутнього, а нагальна потреба вже сьогодні.

Закон - не панацея, але саме він визначає межі допустимого. Без цього зберігається атмосфера безкарності, ізоляції й страху.

КОЖЕН ПЕРЕДПЛАТНИК Є АКТИВНИМ УЧАСНИКОМ РУХУ ЗА ПРАВА ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ

Передплата на незалежну українську газету «Сила духу» триває протягом всього року!

Всеукраїнська газета «Сила духу» - друг, порадник та консультант людей з інвалідністю та усіх небайдужих.

На сторінках видання розглядаються питання соціального та юридичного захисту, працевлаштування та освіти, реабілітації та дозвілля людей з інвалідністю. А ще - поради психологів, кухарів, та астрологів.

Будьте з «Силою духу»!

Читайте нас!
Передплачуйте нас!

РАЗОМ МИ СИЛА!

Початок на попередній сторінці

2. Дискримінація - це дія, що має наслідки.

Це конкретне порушення прав людини або групи:

- обмеження доступу (до послуг, освіти, медицини)
- приниження, виключення
- переслідування або покарання за ознаками, які не залежать від самої людини

Дискримінація - це прояв нетерпимості у поведінці, рішеннях, політиці чи законодавстві.

Як це відображено у законопроекті

№5488?

- Вперше на рівні українського законодавства вводиться поняття «мотив нетерпимості» - як обтяжлива обставина.

- Це означає, що дії, вчинені з мотивів нетерпимості, каратимуться суворіше.

- Це особливо важливо для ЛГБТК+ людей, осіб з інвалідністю, представників різних національностей, релігійних груп і всіх, хто стикається з упередженням.

«Нетерпимість є глибинною причиною злочинів на ґрунті ненависті. Її

правове визначення дає змогу встановити зв'язок між світоглядом особи та її протиправною поведінкою», - з пояснювальної записки до законопроекту.

Цей захід ще раз підкреслив: безбар'єрність - це не про окремі групи, а про всіх нас. І лише скоординовані зусилля - у сфері законодавства, культури та освіти - можуть дати реальний результат.

Тетяна ЛОМАКІНА,
радниця - уповноважена
Президента України
з безбар'єрності

Турбота про психічне здоров'я в усіх сферах та активізація міжсекторальної співпраці:

Україна разом з 33 країнами підтримала Паризьку декларацію

У Парижі провели високорівневу конференцію, яка об'єднала представників урядів, міжнародних експертів та фахівців із 34 країн щодо розвитку програм психічного здоров'я. Головна мета - інтегрувати психічне здоров'я в усі сфери суспільного життя: від освіти й зайнятості до соціальної політики.

«Для України, яка щоденно працює над відновленням системи охорони здоров'я в умовах війни, інтеграція психічного здоров'я у всі сектори залишається важливою складовою. Ми маємо будувати стійке суспільство, де підтримка ментального благополуччя - спільна відповідальність і держави, і громад, і роботодавців, і освітніх закладів. Для цього на рівні медзакладів розширюється перелік послуг та сервісів з психічного здоров'я для населення, у 124 лікарнях вже функціонують центри ментального здоров'я. Лише з початку року в Україні майже 2 тисячі медзакладів первинки надали психосоціальну допомогу близько 130 тисячам пацієнтам, які звернулися», - зазначив голова української делегації, заступник міністра охорони здоров'я України Ігор Кузін.

За останніми даними ВООЗ понад 150 млн людей у Європейському регіоні живуть із психічними розладами. При цьому кожен третій не отримує належної допомоги. Тому експерти закликають докорінно змінити підходи до захисту психічного здоров'я. Україна разом з 33 країнами підтримала Паризьку декларацію, яка закликає до впровадження підходу підтримки ментального здоров'я в різних сферах життя. Це означає, що турбота про ментальне здоров'я має бути частиною всіх управлінських рішень - не лише в медичній системі, а й у школах, на робочих місцях, у соціальних службах та громадах.

Представники України під час обговорення на конференції поділились досвідом впровадження програм та сервісів з охорони психічного здоров'я з міжнародними експертами та фахівцями 33 країн, враховуючи виклики з якими стикається система охорони здоров'я під час війни. Зокрема, останнє соціологічне дослідження «Ти як?» показало, що рівень задоволеності власним психологічним ста-

ном серед українців продовжує знижуватися: якщо у 2022 році він становив 41%, то на початок 2025 року впав до 36%. Щодо емоцій, то серед опитаних українців продовжують залишатись високими рівні втоми, напруженості, страху та роздратування. Війна та пов'язані з нею виклики залишаються основним джерелом психологічного напруження. 83% опитаних відчують високий рівень стресу, причому 78% безпосередньо пов'язують це з повномасштабним вторгненням.

Враховуючи ці виклики з боку системи охорони здоров'я, в рамках розвитку програм з психічного здоров'я в Україні з 1 січня 2025 р. в Програмі медичних гарантій діє новий пакет - «Психосоціальна та психіатрична допомога дорослим та дітям, що організовується центрами ментального (психічного) здоров'я та мобільними мультидисциплінарними командами». У межах цього пакету допомога надається амбулаторно, у денному стаціонарі або за місцем проживання пацієнта, до складу мультидисциплінарних команд входять психіатри, клінічні психологи, психотерапевти, медичні та соціальні працівники. Базову психосоціальну допомогу вже надають у понад 5 000 центрах та амбулаторіях закладів первинки. У 124 лікарнях вже функціонують центри ментального здоров'я.

Учасники конференції обмінялися практичними рішеннями щодо:

- підтримки психічного здоров'я школярів і молоді;
- інтеграції послуг із психічного здоров'я у первинну медичну допомогу;
- міжвідомчої співпраці для запобігання психосоціальним наслідкам війни;
- розвитку політик підтримки психічного здоров'я на робочих місцях.

Досвід європейських країн і міжнародні рекомендації стануть основою для подальшого вдосконалення української стратегії розвитку психічного здоров'я та розширення міжсекторального партнерства.

Прес-служба Міністерства охорони здоров'я України

Як подати онлайн-заяву на послугу денного догляду:

покрокова інструкція

На Соціальному порталі Мінсоцполітики - soc.gov.ua - можна подавати заяви на отримання соціальних послуг онлайн, без потреби відвідувати установи. На прикладі послуги денного догляду розглянемо, як це працює - крок за кроком.

Що таке денний догляд

Соціальна послуга денного догляду - це підтримка для людини, яка частково або повністю втратила здатність себе обслуговувати. Тобто така послуга надається людям, які потребують сторонньої допомоги у повсякденному житті.

Так, нею можуть скористатися:

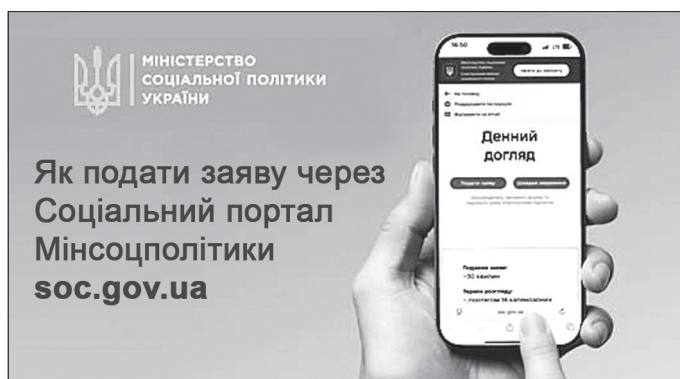
- люди похилого віку, зокрема, з когнітивними порушеннями;
- люди з інвалідністю;
- люди із захворюваннями, які не здатні до самообслуговування;
- люди з тяжкими захворюваннями, навіть до встановлення інвалідності.

У межах послуги денного догляду людина може отримати допомогу з харчуванням, самообслуговуванням, реабілітацію та психологічну підтримку.

Як отримати послугу

Це можна оформити як через звернення до найближчого органу соціального захисту населення у громаді, так і онлайн - через Соціальний портал Мінсоцполітики. Дистанційний формат подання заяви має важливі переваги: це економить ваш час, дозволяє уникнути поїздки в черг, а також можливість відстежувати статус звернення в особистому кабінеті.

Перейдіть на soc.gov.ua або скористайтеся прямим посиланням, після чого авторизуйтеся в особистому кабінеті зручним для вас способом - за допомогою КЕП, BankID або

Дія.Підпис.

Перейдіть до розділу «Мої заяви» - «Заяви» та натисніть кнопку «Подати нову заяву».

Оберіть підпункт «Заяви про надання соціальних послуг», заповніть необхідні дані та виберіть послугу.

За потреби додайте відскановані документи.

Перевірте заяву та підпишіть її електронним підписом (КЕП).

Готово! Надалі статус звернення можна відстежувати в особистому кабінеті.

Важливо: якщо у вас немає електронного підпису, але ви потребуєте допомоги, ви можете заповнити форму швидкого звернення через головну сторінку portalу без авторизації. Таке звернення можна подавати не тільки за себе, а й за іншу людину - родича, сусіда чи того, хто потребує соціальної підтримки. Тому, якщо ви знаєте таку людину, можете подати інформацію про неї - фахівці розглянуть звернення та оцінять її ситуацію і потреби.

Прес-служба Міністерства соціальної політики України

Неонатальний скринінг: як в Україні розвивається система раннього виявлення захворювань у новонароджених

27 червня у Києві відбулась науково-практична конференція «Національна стратегія розширеного неонатального скринінгу: від перших результатів до сталої моделі». Захід був організований з нагоди Міжнародного дня неонатального скринінгу та об'єднав лікарів, науковців, координаторів скринінгових центрів і міжнародних експертів.

У заході взяла участь заступниця міністра охорони здоров'я України з питань цифрового розвитку Марія Карчевич.

Вона підкреслила важливість впровадження сучасних рішень у сфері ранньої діагностики для збереження здоров'я новонароджених:

“Реалізація розширеного неонатального скринінгу в Україні - це тривала та кропітка робота команди однодумців, які об'єднані спільним прагненням зберегти найцінніше - здоров'я та життя маленьких українців”, - коментує Марія Карчевич

Учасники конференції також приділили увагу аналізу пер-

ших результатів скринінгу, обговорили оновлені підходи до реагування на позитивні результати, а також взаємодію медичних фахівців і лабораторій, включно з юридичними та психологічними аспектами підтримки родин.

Зокрема, за час реалізації програми, з жовтня 2022, в Україні вже проведено понад 435 тисяч досліджень на 21 орфанне (рідкісне) захворювання. Найбільшу кількість досліджень виконали регіональні центри у Львові (154,8 тис.), Києві (141,5 тис.), Кривому Розі (77,9 тис.) та Харкові (61,4 тис.).

Нагадаємо, розширений неонатальний скринінг (перевірка всіх новонароджених на 21 орфанне спадкове захворювання) офіційно запрацював в Україні з 1 жовтня 2022 року відповідно до наказу МОЗ від 4 серпня 2022 року № 1396.

Захід організували Всеукраїнська асоціація спеціалістів з медичної та лабораторної генетики, НДСЛ «Охматдит» та Національний університет охорони здоров'я імені П.Л.Шупика за підтримки міжнародних партнерів.

Прес-служба Міністерства охорони здоров'я України

Пакунок пораненого

Коли людина повертається з поля бою пораненою - їй потрібно не тільки лікування. Перш за все - турбота, тепло, базове відчуття безпеки.

Саме тому Міністерство оборони України вперше запускає централізоване забезпечення «пакунком пораненого». Це важливий і людський крок - у кожному такому наборі буде все, що потрібно на перший час: адаптивний одяг та засоби особистої гігієни.

Захисники і захисниці не мають думати, у чому буде лежати в лікарні. Не шукати мило чи рушник. Він має просто знати - про нього подбали. Це не просто речі. Це про гідність. Про повагу. Про норму, яка має стати стандартом.

«Цей проект - про гідність та турботу. Міністерство оборони бере на себе обов'язок забезпечити базові потреби поранених одразу після евакуації. «Пакунок пораненого» має стати стандартом людського ставлення до кожного, хто захищає державу», - наголосив Олександр Осадчий, тимчасово виконуючий обов'язки директора Департаменту закупівель Міністерства оборони України.

До літнього комплексу одягу входять: адаптивні майки, верхній одяг з короткими та довгими рукавами, шорти, штани та шкарпетки. Одяг підбиратиметься індивідуально, з урахуванням стану пораненого.

Адаптивний одяг для військових: ДОТ Міноборони уперше розпочинає закупівлю «пакунку пораненого»

Гігієнічний набір включатиме: рушник, бритву, гель для душу, шампунь, зубну щітку і пасту, дезодорант, вологі та сухі серветки, гребінець, щітку для волосся, паперові вироби, прокладки тощо. Перша партія - вже цього року.

В Охматдиті лікарі пересадили трирічному хлопчику печінку від тата, попереду на малюка чекає операція на серці

Богдан народився у Шепетівці. Через кілька днів після народження мама запідозрила у нього негаразди зі здоров'ям - шкіра хлопчика мала неприродно жовтий відтінок. У пологовому їй запевнили: це фізіологічна жовтяниця і вона мине, проте навіть через три місяці ситуація не змінилася.

Тим часом у малюка виявили вроджену ваду серця - Тетраду Фалло. І лише після поїздки до кардіоцентру в столиці, де дитину обстежували лікарі, у Богдана виявили іншу, серйознішу причину жовтяниці.

Тоді тримісячний хлопчик вперше потрапив до Охматдиту. Там лікарі одразу звернули увагу на характерну «зеленкувату» жовтизну шкіри та ахолічний (білий) кал - типові ознаки відсутності жовчовивідних шляхів. Богдана терміново прооперували. Операція Касаї дозволяє вигра-

ти час для зростання дитини, набору ваги та підготовки до трансплантації. Її виконують у віці до 60 днів, проте після тривалих консилиумів лікарі все ж наважилися втрутитися.

“У дитини була подвійна складна патологія - і печінкова, і серцева. Ми довго радилися з лікарями кардіоцентру, з чого починати, тому що ризик був великий у кожному випадку. Зрештою вирішили: спершу трансплантація печінки, а вже потім - кардіохірургія” - розповідає лікар-трансплантолог Олег Годік

Перший рік життя хлопчик фактично провів в інфекційно-боксіваному відділенні для дітей молодшого віку. Тут медична команда займалася харчуванням, стабілізацією його стану, зменшенням інтоксикації. Майже три роки, повільно, але впевнено Богдан ішов до трансплантації.

Упродовж останнього року ситуація ускладнилася: в дитини почалися шлунково-кишкові кровотечі, які щоразу ставали дедалі серйознішими. Критичною виявилася кровотеча на тлі грипу - хлопчик впав у кому, але його вдалося врятувати. Богдана знову почали готувати до трансплантації. Донором став його тато Олександр.

Завдяки мультидисциплінарній командній роботі анестезіологів, генетиків, гепатологів, педіатрів, хірургів, медичних сестер та інших спеціалістів хлопчика змогли підготувати до трансплантації й провести успішну операцію, яка тривала понад 13 годин.

Минув лише місяць, а у стані Богдана помітні позитивні зміни: він їсть печиво, грається іграшками, бігає, легше сприймає нових людей. Та головне - він уже повернувся додому. Попереду на нього чекає тривала реабілітація, спостереження й операція на серці. Вдячні професійній команді Охматдиту за те, що вони щоденно рятують життя маленьких українців!

Прес-служба Міністерства охорони здоров'я України

Посилення відповідальності за паркування на місцях для людей з інвалідністю

Кабмін погодив законопроект про посилення відповідальності за паркування на місцях для людей з інвалідністю. Про це повідомив Перший заступник начальника Департаменту патрульної поліції Олексій Білошицький.

Зокрема, законопроект передбачає:

- Підвищення штрафів на місцях для людей з інвалідністю до 5100 грн
- Обов'язковий розпізнавальний знак «Водій з інвалідністю» та QR-код на авто
- Відповідальність за паркування без належного знака і QR-коду

Далі законопроект передадуть до ВР на розгляд.

Довідково: від початку року поліцейські притягнули до відповідальності 6 247 водіїв, які порушили правила паркування на місцях для людей з інвалідністю. Із них 3 614 - у Києві.

ІНФОРМУЄ директорка Департаменту соцзахисту населення
Полтавської ОДА Людмила КОРНІЄНКО

Комплексна реабілітація осіб з інвалідністю – дієва допомога та невід'ємний інструмент відновлення

На сьогодні в області понад 108 тисяч осіб мають інвалідність, в тому числі майже 6 тисяч – це діти. А отже серед першочергових завдань державної соціальної політики є забезпечення права цих осіб на комплексну реабілітацію, що визначено відповідною Постановою КМУ від 19.01.2022 №31.

Відповідно, Комплексна реабілітація осіб з інвалідністю - це система медичних, психологічних, педагогічних, фізичних, професійних, трудових, фізкультурно-спортивних, соціально-побутових заходів, які спрямовані на відновлення та компенсацію втрачених функцій організму.

На сьогодні у Україні діють 6 державних реабілітаційних установ, які надають комплексні реабілітаційні послуги для всіх громадян країни незалежно від області проживання.

Для отримання послуг в зазначених закладах особа або уповноважений представник має подати відповідний пакет документів до структурного підрозділу з питань соцзахисту

РВА або тергромади за місцем проживання. Реабілітаційну установу отримувач обирає самостійно, а самі послуги – їх тривалість та зміст, будуть надаватись закладом відповідного до затвердженого індивідуального плану комплексної реабілітації. Послуги надаються за кошти державного бюджету та є безоплатними для особи з інвалідністю.

За 5 місяців поточного року такою державною підтримкою скористались понад 60 осіб з інвалідністю з Полтавської області.

Крім того в області, комплексну реабілітацію дітей з інвалідністю здійснюють п'ять центрів реабілітації системи соціального захисту населення, які розташовані у містах Кременчук, Полтава, Лубни, Миргород, Гадяч, а також відділення «Реабілітаційний центр для дітей з інвалідністю» у Шишаках.

Такою послугою у 2025 р. (на 01.06.25р.) охоплено понад 1200 дітей з усіх територіальних громад області. Забезпечення послуг здійснюється за кошти місцевих бюджетів тергромад, в яких мешкають діти, шляхом використання механізму міжмуніципальної співпраці.

Додатково, для посилення реабілітаційних процесів для осіб з інвалідністю, за ініціатииви Мінсоцполітики за підтримки ПРООН на базі ДРУ «Центр комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю «Поділля» в м.Вінниця відкрито унікальний майданчик для навчання та тренувань з управління кріслом колісним.

На території майданчика площею 265 кв. м створені умови, які відтворюють типові перешкоди, з якими люди можуть зіткнутися під час пересування містом.

У разі потреби Ви можете звернутись до Департаменту, який готовий надати всебічну підтримку та відповідне сприяння в оформленні та підготовці документів для отримання послуг з комплексної реабілітації.

ТОЧКА ЗОРУ

Конституція має працювати для кожного

28 червня Україна відзначає День Конституції - основного закону, який визначає не лише устрій держави, а й гарантує права та свободи кожному громадянину. Особливо важливо сьогодні, в умовах війни та щоденних викликів, пам'ятати: Конституція - це не просто документ. Це обіцянка гідності, захисту і рівності.

Але чи справді всі громадяни України відчувають, що ця обіцянка виконується?

Для людей з інвалідністю права, закріплені в Конституції, - це не абстракція. Це щоденна боротьба за доступ до освіти, праці, транспорту, інформації, участі в суспільному та політичному житті. Формально ці права прописані. Але на практиці бар'єри - фізичні, інформаційні, ментальні - все ще перешкоджають їх реалізації.

Всеукраїнська організація «Союз осіб з інвалідністю України» щодня працює над тим, щоб ці права стали реальністю. Ми наполягаємо:

- рівність перед законом має означати реальну доступність середовища;

- право на працю - це не квоти на папері, а реальні можливості для працевлаштування;

- участь у житті громади - це не «залучення з милості», а повноцінне включення людей з інвалідністю в ухвалення рішень.

Ми переконані:

- Немає сильної держави без захисту прав кожного її громадянина.

- Немає справжньої свободи без безбар'єрності. Немає перемоги, якщо хтось залишається осторонь.

Конституція - це дзеркало нашої гідності. І якщо ми хочемо бачити в ньому справедливую державу, ми повинні зробити так, щоб її норми діяли для всіх, а не лише для тих, кому пощастило народитися без бар'єрів.

У День Конституції ми не просто вітаємо. Ми вкотре нагадуємо: права людей з інвалідністю - це права людини. Їх треба не тільки визнавати, а й реалізовувати. Сила - в праві. Гідність - у рівності. Перемога - в єдності.

Інформація - наше все. Ми живемо в суспільстві, навчаємось, працюємо, здійснюємо творчу, громадську або політичну діяльність у просторах і оточенні, які не завжди є дружніми до нас. Знання - це сила. Сила руйнувати бар'єри.

Денис СУХОТІН, голова ВП ГО ВО СОІУ «Закарпатське обласне товариство осіб з інвалідністю»

СЬОГОДЕННЯ

Вік - це досвід, а не бар'єр:

в Україні презентували

перше дослідження про потенціал та виклики віку

Міністерство соціальної політики України та Агентство з розвитку людських ресурсів «Астарт-Київ» презентували дослідження, що закладає основу для формування умов активного та здорового довголіття в межах Стратегії демографічного розвитку України. У центрі майбутньої програми активного довголіття - людина, її гідність, право на розвиток, соціальну включеність і професійну реалізацію впродовж усього життя.

«Упродовж життя людина накопичує досвід, знання, глибоке розуміння своєї справи. І завдання держави - не допустити, щоб цей потенціал втрачався. Важливо створити умови, у яких на кожному етапі життя людина може зберігати свою активність, оновлювати компетенції, бути за-

лученою до суспільства і ринку праці. Адже йдеться не лише про економіку, а й про відчуття потрібності, про суспільство, яке не відштовхує за віком, а створює умови для повноцінної участі всіх. Держава має і буде партнером у цьому процесі - відкривати можливості, усувати бар'єри та підтримувати активне довголіття», - зазначила Оксана Жолнович, Міністерка соціальної політики України.

Зараз в Україні відбувається глибока трансформація ставово-вікової структури населення: до 2035 року частка людей віком 60+ сягне 28%, понад 60% із них - жінки. Кожній людині важливо якомога довше залишатися спроможною, активною, залученою до життя суспільства. Але для цього підготовка до гідного активного віку має починатися не в 60, а значно раніше, у молодому віці, коли закладаються професійні, соціальні та психологічні основи майбутнього.

Щоб будувати суспільство, у якому дорослішання не веде до виключення, а відкриває нові можливості, потрібне розуміння того, що саме заважає людям залишатись активними. Саме з цією метою було проведено дослідження «Активне довголіття в Україні: дослідження поточного стану та бар'єрів», проведене агенцією «Ruban Litvinova Social Impact Agency» за ініціативи Мінсоцполітики. Це перше комплексне дослідження в Україні, що системно проаналізувало бар'єри, з якими стикаються люди у дорослому (45+) і старшому (60+) віці. Воно виявило ключові суспільні тренди:

Люди дорослого та старшого віку стикаються з обмеженим доступом до освіти та послуг і малодоступним міським середовищем. В Україні досі переважають упереджені уявлення про старість, а рівень міжпоколінневої підтримки - низький.

СЬОГОДЕННЯ

З віком українці стають вразливими. У віці 45+ різко погіршується фізичне здоров'я, зростає ризик смертності. З віком зростає тривожність, а війна посилює відчуття стресу. Більшість живе у бідності, постійно економить. Високий рівень самотності, часті випадки домашнього насильства та шахрайства.

Суттєве скорочення потенційної робочої сили. Війна, міграція, демографічний спад посилюють дефіцит людського потенціалу. Чисельність потенційного кадрового ресурсу скоротилася на 15%, а рівень зайнятості різко знижується з віком – серед людей 55+ працює лише 27%.

Важливі позитивні сигнали: за умови чіткого розуміння мети й алгоритму дій люди дорослого та старшого віку готові долучатися до волонтерства та життя громади. Суспільство поступово переосмислює ставлення до віку, і безбар'єрність стає новою цінністю, що формує запит на справедливе, гідне та активне довголіття.

Партнери, які підтримують Україну у сфері соціальної стійкості, також підкреслили стратегічне значення теми активного довголіття.

«Демографія - це не лише про статистику, це про людей, їхню залученість, захист і можливості. Демографічна стійкість - це здатність суспільства адаптуватися до змін і водночас розкривати потенціал кожної людини. Ми підтримуємо Україну в розробці та впровадженні політик, які створюють сприятливе середовище, усувають бар'єри, розширюють доступ до послуг і формують інклюзивне суспільство. Це важлива частина нашого партнерства у сфері соціального відновлення та розвитку людського капіталу», - зазначила Рейчел Кін, керівниця напряму соціального відновлення та інклюзії Посольства Великої Британії в Україні.

Ці процеси є також частиною ширшого бачення - Національної стратегії безбар'єрного простору до 2030 року, ініційованої першою леді Оленою Зеленською. Вона покликана забезпечити рівні можливості для кожної людини - незалежно від віку чи стану здоров'я. Активність і залученість людей 45+ - ключ до подолання кадрового дефіциту та зміцнення економіки. Інвестуючи в активне довголіття, ми формуємо здорове та стійке суспільство, готове до викликів майбутнього.

На важливості системного бачення та єдності зусиль держави, громад і бізнесу наголосила й радниця-уповноважена Президента України з питань безбар'єрності:

«Ми будуємо безбар'єрне і справедливе суспільство, де цінується кожна людина, її досвід, знання і потенціал. Ми не маємо ділити людей за віком, станом здоров'я чи статусом. Ми маємо створювати умови, де внесок в життя і економіку країни кожного і кожної - бажаний, а можливість реалізувати себе - підтримана програмами держави, міста, бізнесу», - зазначила Тетяна Ломакіна.

Для Астарті програма активного довголіття - це вже не лише декларація, а практичний досвід формування для своїх працівників, незалежно від віку, середовища активного та здорового довголіття - культуру, в основі якої гідність, розвиток та можливості для довгого здорового та активного професійного життя усіх вікових груп.

«Існує думка, що активне довголіття - це тільки про людей старшого віку. В Астарті ми закладаємо цю культуру для всіх - від молодого фахівця до досвідченого професіонала. Адже довге, повноцінне професійне життя починається не з пенсійного віку, а з першого дня відповідального ставлення до себе, свого здоров'я, розвитку та балансу. І для бізнесу це не просто гуманістичний підхід - це стратегічний антикризовий інструмент. У період демографічних змін інвестиції в добробут і потенціал кожного працівника - незалежно від віку - стають умовою економічної стійкості і довголіття компанії. Але реалізувати це можливо лише через партнерство: бізнесу, держави, громад і самих людей. Така синергія формує майбутнє, в якому вартість людини - це її досвід, сила та здатність зростати впродовж усього життя», - Віктор Іванчик, засновник і CEO агропромхолдингу «Астарта-Київ».

Програма Активного довголіття, яка буде розроблена в межах Демографічної стратегії України та з урахуванням Стратегії безбар'єрності, стане основою для нової культури праці - відповідальної, інклюзивної та стійкої до викликів часу - та дасть змогу подолати кадровий дефіцит, підтримати економіку країни та започаткувати в Україні тренд активного та здорового життя.

Прес-служба Міністерства соціальної політики України

ВІСТІ З РЕГІОНІВ

Важливі зміни відбуваються там, де є послідовність і увага до деталей

У Чортківській громаді днями відбулося чергове засідання Ради безбар'єрності - простору, де фіксують не лише виклики, а й прогрес. І це справді важливо: регулярність таких зустрічей дозволяє бачити, як крок за кроком громада стає доступнішою.

Цього разу підбивали проміжні підсумки півріччя:

- у місцевому центрі первинної меддопомоги прибрали пороги, замінили двері, облаштували доступну вбиральню;
- завершуються роботи з пониження тротуарів на вулиці Степана Бандери;
- ще один місцевий бізнес став безбар'єрним - магазин «Твоя підлога» встановив пандус і ширші двері;
- угромадічастишепрацевлаштовуютьлюдейзінвалідністю - це важливий крок до економічної безбар'єрності;
- триває розробка туристичного маршруту для людей із порушеннями слуху;
- вулицю Маньовського оновили згідно з усіма вимогами доступності.

Ці зміни - не «зробити все й одразу», адже всі неможливо. Вони про уважність до людини. І про готовність змінювати середовище не одноразово, а постійно. Так і формується культура, де всі - включені.

АСТРОЛОГІЧНИЙ ПРОГНОЗ НА НАСТУПНИЙ ТИЖДЕНЬ

ОВЕН. Хочеться грати словами, листуватися ночами, ділитися думками. Але пам'ятайте про те, що у питаннях грошей і стосунків перемагає не той, хто голосніший, а той, хто вміє захопити та надихнути. Дозвольте почуттям змінювати форму, а розуму — відчиняти двері там, де раніше був лише коридор. Наприкінці тижня — шанс на конструктивну розмову з партнером чи створення чогось гарного та міцного.

ЛЕВ. Енергія тижня оголює почуття. Ви прощаєтеся з тим, до чого звикли, і входите в новий ритм, можливо, далеко від рідних місць. Іноземці та поїздки за кордон дають щасливий шанс. У коханні — електричний розряд: раптова симпатія, несподіваний поворот, спалах натхнення. Фінансові та особисті питання потребують гнучкості. Не тримайтеся за схеми — життя нагадає новий маршрут.

СТРЕЛЕЦЬ. Ваша сфера партнерства висвітлюється змінами. Можливі раптові повороти у стосунках або спалах пристрасті. З'являється можливість почути одне одного по-справжньому. Не будуйте жорстких планів, особливо в коханні. Краще дослухайтеся до інтуїції та спостерігайте, як між словами та паузами народжується справжній контакт. Будьте відкритими до експериментів: іноді хаос — найкращі ліки від рутини.

ТЕЛЕЦЬ. Період приносить у ваше життя іскру та легке божевілля. Ці енергії утворюють хвилі: тонкі, містичні. Це час одкровенень, які не можна висловити за логікою. Щось інтуїтивно розуміється, щось приходить уві сні, а хтось може зустрітися з власною тінню... і прийняти її. Фінансові чи любовні сюжети можуть різко змінити курс: хтось йде, хтось раптово з'являється. Несподіване знайомство може виявитися доленосним.

ДІВА. Енергія на піднесенні, але це також вносить трохи хаосу: будьте уважними з грошима. Можливо корисне ділове співробітництво чи особисте визнання, якому можна довіряти. Хтось із оточення може раптово привнести романтичний відтінок у ваше життя. У взаєминах, особистих чи ділових, настає момент істини. Приділіть увагу творчому поклику — саме він підкаже, де ховається енергія натхнення та магнетизму.

КОЗЕРІГ. Тиждень розпочнеться із сюрпризів. Дозвольте собі трохи відійти від плану. Ви на порозі незвичайних зустрічей та несподіваних почуттів: пристрасті, трансформації, непередбачуваності. Можливі тяжіння, які лякають своєю силою. Але саме там ваша точка зростання і можливості вибудувати нові кордони на новому рівні усвідомленості. Неділя — день, коли можна відновити внутрішню гармонію.

БЛИЗНЮКИ. Вене-ра у вашому знаку робить вас привабливішими, магнетичнішими під час спілкування. Будьте готовими до уваги, нових контактів та яскравих історій. Ви проживаєте тонку емоційну трансформацію. Почуття стають непередбачуваними, але зараз у цьому ваша сила. Довіртеся змінам, які наполегливо входять у ваше життя. Використовуйте першу половину тижня, щоб звільнити від того, що тягне донизу.

ТЕРЕЗИ. Флірт, зустрічі, натхнення — це все вривається у вашу повсякденність. Будьте собою, демонструючи свою легкість та чуттєвість. Наприкінці тижня настане час відчуття, де у вашій легкості ховається глибина. Тиждень обіцяє яскраві враження, романтичні імпульси, бажання грати, пробувати, відчувати на межі. Головне — не втратіть баланс між натхненням, реальністю та усвідомленням свого потенціалу.

ВОДОЛІЙ. Ви ніби ловите блискавки — особливо в коханні. Можливі раптові емоційні перепади, несподівані зустрічі, щирі зізнання, магнетизм, до якого неможливо залишитися байдужим. Тиждень допоможе побачити, що з цього серйозно, а що авантюра. Взаємини стають дзеркалом вашої волі. Хочеться дихати, говорити, фліртувати. Але кінець тижня вимагає занурення: в почуття, тіні, мрії.

РАК. Ви в центрі уваги, але вас може вибити з колії несподіваний поворот у любовних чи дружніх стосунках. Дозвольте змінам статися — вони звільняють, але спочатку сприймаються як струс, що руйнує встановлений лад. Ближче до вихідних — шанс на нову зустріч чи спільні творчі плани, які мають майбутнє. А далі — простір для глибокого діалогу. Будьте уважними до слів: саме вони будують міст чи спалюють його.

СКОРПІОН. Хочеться схо-ватися, але космос каже — розкрийтеся. Тиждень може принести несподіване усвідомлення стосунків. Хтось зникне раптово. Хтось зробить неприємний сюрприз. Зокрема можливі важливі події у професійній сфері. Але все це — очищення та підготовка до чогось масштабного. До вихідних у вашій душі оселиться лад. Довіряйте трансформації — процес уже розпочався.

РИБИ. Ви отримуєте шанси зміцнити важливі зв'язки, повернути силу через прийняття. Не хекуйте романтикою навіть якщо вона «не за планом». Фінансові питання потребують уваги: несподівані витрати можуть принести користь. Будьте щирими у стосунках — і тоді істина знайде вас раніше, ніж ви її. Можлива нова закоханість. Головне — не аналізуйте надто багато.

ПРЯМУЄМО
РАЗОМ

G | M | F

Transatlantic
Foundation

Випуск створено за фінансової підтримки
Європейського Союзу та Німецького фонду
Маршалла Сполучених Штатів Америки –
Transatlantic Foundation (GMF TF).

Його зміст є виключною відповідальністю
Полтавського регіонального осередку
Громадська організація «Всеукраїнська
організація Союз осіб з інвалідністю України»
і не обов'язково відображає погляди
Європейського Союзу та/або GMF TF.

erim
Equal Rights
& Independent
Media

PROELECT
PROMOTING ACCOUNTABILITY IN ELECTORAL PROCESSES

Газета
«Сила духу»

Реєстраційний № KB 13063-1947 PR
Засновники: ПОО ВО СОІУ, ВО СОІУ
Видається за підтримки ВО СОІУ

Адреса редакції: 36000,
м. Полтава, вул. Соборності,
45, кімната 105.
тел/факс (0532)56-95-60.

Головний редактор:
Сергій Чумак.

E-mail: sergiy229@ukr.net
gazeta-sd@ukr.net

Редакція не завжди
поділяє точку зору авторів
публікації. Автор несе
повну відповідальність
за достовірність інформації.
Редакція залишає за собою
право скорочувати
і редагувати матеріали.

Підписний індекс: 91664

Віддруковано:

м. Вінниця,
вул. Гетьмана Мазепи, 12-б.
Тел.: (0432) 55-63-97, 55-63-98.

Підписано до друку: 30.06.2025 р.

Тираж: згідно заявки.

Замовлення: № 2513426